

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 265.

V Ljubljani, v soboto 17. novembra 1888.

Letnik XVI.

Državni zbor.

Z Dunaja, 16. novembra.

Spomin na umrlega bavarskega vojvodo Maksa.

Včeraj zjutraj je v Tegernsee na Bavarskem v 81. letu svoje starosti umrl vojvoda Maks, oče naše cesarice. V pričetku današnje seje državnega zbora spominjal se ga je predsednik dr. Smolka ter omenjal britkega vdarca, ki je z njegovo smrtjo zadel našo cesarsko rodbino in kateri ž njo vred čuti tudi zvesti narodi avstrijski, ki ž njo sploh delé vsakatero žalost in veselje. Konečno si je izprosil pooblastila, da smé v imenu zbornice Najvišjemu prestolu primernim potom sporočiti najglobokejše sočutje državnega zbora. (Dobro! Dobro!)

Kmetško dedno pravo.

Pred nadaljevanjem razprave o kmetškem dednem pravu odgovarjal je trgovski minister na neko interpelacijo gledé dohodkov severne železnice, ali govoril je tako tiho, da ga poslanci niso razumeli še oni, ki so stali tikoma ministerskih sedežev. Zato ne morem povedati, kaj je bil obseg in kakošno je bilo jedro njegovega odgovora.

Ker je bila splošnja razprava že zadnjič precej po Lienbacherjevem govoru sklenena in sta že v sredo govorila generalna ali glavna govornika Adametz in Madejski, sledili so danes pred konečno besedo gospodov poročevalcev dejanski popravki. Najobširnejši je bil popravek poslanca Türka, med katerim je predsednik večkrat segal po zvončku, da bi ga ustavil in opominjal, pa konečno je vendarle njegova prizanesljivost premagala dejanske pomisleke zoper zadnjo besedo Türkovo, ki prav za prav ni bila dejanski popravek, ampak zavračanje nasprotuih govornikov in postranskih opazk posameznih poslancev. Najprej je poslancu Neusserju, ki se je onidan bahal, da je on (Neusser) pravi kmet, Türk pa ne, odgovarjal, da je tudi on (Türk) pravi kmet, seveda, ne tak kmet, da bi se mogel po Neusserjevem vzgledu z livriranim kočijažem voziti po mestu, pač pa kmet, ki dostikrat sam s plugom hodi na

polje. Neusser mu je dalje očital, da je orientalskega rodú; to pa ni res, on je prave nemške in sicer germanske krvi, njegovi predniki z očetove in materine strani so bili Nemci, njegovi stariši, ki še živé, so pošteni nemški delavci, in njegova mati je spoštovana žena, ki se nikdar z nobenim ni pečala, da bi mogel kdo njenemu otroku oponašati, da je orientalskega rodú. (Veselost.) Obširno je Neusserju tudi razkazaval, da od svojih volilcev ni dobil nobene nezaupnice, da so mu marveč izrekli svoje zaupanje; samo iz dveh malih krajev volilci niso bili prav zadovoljni, toda v enem so mu postali že mnogo udanejši, v drugem pa se niso podtikali tolikanj nad njegovim delovanjem v državnem zboru, kakor marveč nad njegovo brošuro, ki jo je spisal zoper Kudlicka in razposlal raznim občinam. Sicer pa ne bi bilo čuda, ko bi bil dobil kako nezaupnico, ker poslanec Herbst osebno ščuva njegove volilce zoper njega in ima dr. Menger svojega agenta, ki po njegovem volilnem okraju prebivalstvo hujska. Konečno opozarja Herbst, da dostikrat tudi stari parlamentarci dobivajo nezaupnice, ali da jih njih volilci celó puščajo na cedilu, kar je on sam skušal na Češkem, Kronawettru pa prerokuje, da je sedaj postal ljubček židovskih listov, ki so ga prej črtili in enkrat že spravili ob poslanstvo, in da bo moral pri prihodnjih volitvah morda v notranjem mestu (pri židih) iskati zavetja.

Po tem obširnem popravku oglašil se je poslanec dr. Menger k novemu popravku, češ, da ni res, da bi imel v Türkovem okraju svojega posebnega agenta, Neusser pa je tudi zavračal Türkove trditve, katerih pa ni mogel ovreči.

Še le po teh dogodkih prišla sta k besedi poročevalca, in sicer v prvi vrsti poročevalec manjšine vitez Chlumecy, za njim pa poročevalec večine dr. Žaček. Prvi je govoril silno obširno, in liberalno stranko še enkrat očiščeval natolcevanja, da je ona kmeta spravila na kant.

V njegovem govoru je bilo marsikaj resničnega, ker ne dá se tajiti, da novi zakon ne bo dosti koristil, kakor je zadnjič dokazoval glavni govornik Madejski, ako bode posestniku, ki kmetijo po očetu

podeduje, na prosto voljo dano, zemljišče razkosati, kakor hitro je prešlo v njegovo osebno last. Za kmetijstvo je pač vse eno, ali se tako razkosanje vrši vsled dedščine, ali pa vsled proste volje posestnikov.

Obresti v socijalnem oziru.

I.

Imetje bližnjega se osvojuje na štiri načine, od katerih se dva vedno vjemata. Tatvina in goljufija se vršita zvijačno, skrito; rop in lihva pa po sili, javno. (Za osvojevanje tujega imetja v posojilnem prometu je prikladnejše rabiti besedo „lihva“ kot oderuštvo, ker poslednje znači sploh vsako osvojevanje tujega imetja, najbolj pa po goljufiji in lihvi. Pri tej priliki naj omenim, da bi bilo dobro, ko bi razločevali med „mutuum“ in „commodatum“ in za prvi pomen rabili besedo zajem, za drugi pa posojilo; ali beseda „posojilo“ za „mutuum“ se je že juridično in parlamentarno tako udomačila, da ni upanja, da bi se kedaj odpravila). Ropar se opira na svojo fizično moč, pri lihvi pa odira v gospodarstvenem oziru močni slabega. S tatvino in ropom se osvojuje tuje imetje v vsaki obliki, le v prometu ne. Ako se izvrši osvojenje v prometu s skrivno zmotnjavo ali zvijačo, je goljufija; ako se pa izvrši z očitnim odiranjem, je pa lihva. Pri goljufiji in lihvi je osvojevanje tujega imetja po menjevalni pogodbi bolj zagrnjeno in ne tako očitno kot pri tatvini in ropu, pa baš zategadelj toliko nevarnejše. Tatvina in rop sta bolj pri priprostih ljudeh v navadi, goljufija in lihva pa bolj pri rafiniranih in prebrisanih.

Lihva se mora istotako kaznovati kot goljufija, tatvina in rop. Naši potomeci se bodo čudili, kako je mogla tako imenovana „vednost“ tako daleč zaiti, da je ravno najnavadnejši, najnesramnejši in najnevarnejši zločin proti imetju proglasila nekaznjivim. Pa to še ni bilo zadosti; več desetletij se je osvojevanje tujega imetja v posojilni obliki proslavljalo za najsvetejše pravo vsacega posameznega. Preskrbeti si, kar je mogoče, največji dobiček, mora

LISTEK.

Raztreseni listi.

I.

Gospod vrednik! — Dovoliti mi morate že, da kar na Vas adresujem svoje liste, kajti bolj stara navada je to, in jaz nagibam se na konservativno stran, pomneč vedno besede svojega že zasnulega deda, da je najboljša na svetu staro vino, star denar, stara navada; le starim ženicam nisem vedno prijatelj, ker jako dobro poznam dobroto nekaterih starih žensk odnosno njih jezičkov. A bodi si temu kakorkoli, gotovo je, da adresujem na Vas, in to si lahko štejete v čast. Kajti, da bi bil jaz le nekoliko hudomušen in bi Vam hotel malo ponagajati, delal bi po vzgledu nekotnih, seveda neoženjenih pisateljev slovenskih ter napisal na čelo svojim listom nežen napis „Milostiva gos —“ no, bodi že „gospa“ ali „gospica“, ali eno od teh dveh bi zapisal. To pa bi imelo zopet svojo dobro in svojo slabo stran. Dobra stran bila bi, da bi morda več članov „ne-

žnega spola“ bralo moje liste, in vesel bi bil tega. Vendar pa bi bilo to le mogoče, ako bi mi Vi ravno radi naslova ne vrgli polena pod noge ter mi skazili vsega veselja, češ, to pismo, kakor kaže napis, ni namenjeno meni, naj gre torej „retour“ ali pa v koš. In to bila bi slaba stran naslova! Jaz pa sem praktičen človek in ne pišem, da bi polnil kakor mnogo naših pesniških epigonov vredniške koše s svojimi „umotvori“. Sicer pa se tudi jaz ne brigam mnogo za „nežni spol“, da bi se mu hotel morebiti kakor kak tenak lajtenant z tenko sabljico sladkobesedno prikupljavati. Redki lasje in siva brada, s kojo se ponašam, pričajo, da se mi je umirila kri in da sem začel trezno, dasi časih raztreseno misliti, o čemer Vas bodo, ako Bog dá, pričeli moji „Raztreseni listi“. Da, star sem, gospod vrednik, star! Kedar se počasi pomikam po ljubljanske „Zvezde“ stranskem drevoredu in opazujem suhorebre fjakarske konje, kojim se pripogibajo glave k šibečim se kolenom, tedaj pridem si na misel sam in pridejo mi na misel stih našega Preširna, češ, da bi prav lahko s temi konji in choro zapel:

Dnji mojih lepša polovica kmalo,
Mladosti leta kmalo ste minule!

Omenil sem, da se ponašam s svojo brado. Kaj bi se ne! Stari grški filozofi, kakor znano, odlikovali so se od ostalih navadnih ljudij s sosebno dolgo brado. Ker se pa jaz ravnam bolj po „starih“ in nosim dolgo brado, sem filozof, če prav ne Grk. Sicer me utegne kdo opsovati (pri Slovencih dogaja se vse!) z Gelijem: „Video barbam et pallium, philosophum nondum video!“; da bi me pa s tem prepričal, da nisem filozof, dvojim.

Sedaj, ko sem se Vam tako nekako po ovinkih nekoliko predstavil, bilo bi umestno, da bi Vam vsaj v kratkih potezah razvil svoj program. Tega vendar ni treba pričakovati od mene. Zgoditi bi se mi utegnulo namreč tako, kakor pred nekolikimi tedni nekemu narodnemu rokodelcu ljubljanskemu. Šel si je namreč omenjeni rokodelce iskat stanovanja in prišel tudi mimo neke prodajalnice. Ugajal mu je kraj, kjer še danes stoji zaprta ona prodajalnica ter se ponuja v najem, in stopil je do hišnega gospodarja, ki pa je hud nemškutar. Povprašal ga je, če nima on oddati prodajalnice v najem. Mož pa je nagubančil čelo in premišljeval. „Prodajalnica, to je štacuna ne?“ izsiknil je čez dolgo časa. „Čemu pa ne govorite tako, da vas bo človek razumel? Ali ne

biti vsacemu dovoljeno, pravili so sofist, uničujoč
navrstveno podlago v gospodarstvenem življenju.

Lihva je dobiček, ki ga ima posojevalec od
posojila. Uže po naternem pravu je posojilo brez-
plačna pogodba; ko upnik denar posodi, preide
denar v popolno last dolžnikovo in zato od rabe
denarjeve ne more nič zahtevati, ker denar ni več
njegova last. Obresti so dohodki brez dela,
jemanje tujega zaslužka. Pomenljivo je, da
naš prosti narod nima za lihvo drugega imena kot
najsramotnejše, namreč oduševstvo. Ime „obresti“ v
navadnem pomenu tudi ni med narodom dosti znano;
mislim, da še pri Gutsmanu to ime znači lihvo. In
to se mi zdi prav primerno, saj so po naternem in
cerkvenem pravu vse obresti lihva. Pač pa pozna
narod besedo „obresti“ v drugem in sicer ne baš
lepem pomenu, ko pravi: kako si pa išče obresti,
to je, kako si pa išče, da bi ga kdo dobro oštel
ali naklestil.

Posojilo samo na sebi je brezplačna pogodba,
zato je krivično, ako se poleg posojilne pogodbe
napravi še druga pogodba, v kateri se izgovore
obresti. Upnik se zavaruje, kolikor je v njegovi moči,
zoper vse nevarnosti; dolžnika pa zaveže, da mu bo
ob določenem obroku vrnil kapital ter plačal obresti
in sicer tudi tačas, ko bi dolžnik ne bil dobil ni-
kakeršnih obresti, in še celo tačas, ko bi bil i kapital
zgubil. To ni tedaj samo proti ljubezni, nego tudi
proti pravici, ker pravičnost tirja enakost, da se
namreč nevarnost med upnikom in dolžnikom enako
razdeli. Ali upnik hoče imeti dobiček od svojega
denarja brez skrbi in nevarnosti, vsa skrb in ne-
varnost se kolikor mogoče zvali na dolžnika. Pra-
vičnost pa zahteva, da dobi pričakovani dobiček samo
isti, ki mora nevarnost sam nositi. „Za denarno po-
sojilo (samo na sebi) obresti jemati“, pravi sveti
Tomaž, je smrten greh. To jemanje obresti ni za-
tegedelj pregrešno, ker je prepovedano, ampak je
zato prepovedano, ker je samo na sebi pregrešno:
na-protuje namreč natorni pravičnosti.“

Papež Benedikt XIV. pravi v buli „Vix per-
venit“: Vsak dobiček, ki presega posojeni kapital,
je nedovoljen in lihvarski. Greh ostane, če tudi do-
biček ni prevelik, ampak le majhen, če tudi oni, od
katerega se ta dobiček tirja, na podlagi posojila ni
reven, ampak bogat, če tudi misli dolžnik denar
porabiti najkoristneje v pomnoženje svojega imetja,
bodisi, da si kupi nova posestva, bodisi v dobri
trgovini. Posojilni zakon obstoji v enakosti posojene
in vrnene vsote. Zato nasprotuje oni očitno proti
temu zakonu, ki si predrzne, kedar je to ravnotežje
zopet ustanovljeno, še več tirjati na podlagi posojila
od onega, ki mu je že z enakostjo svojega povračila
zadostil.

Da so obresti zoper pravičnost, je tedaj čisto
natoren nauk, ali vendar ga mi težko, težko ume-
vamo, ker je vse naše življenje v sedanjem
stoletju kapitalistično okuženo. Kakor si
moramo silo delati, ako si hočemo misliti, da se
zemlja suče in da je solnce mirno, ker to popolno
nasprotuje našim očem, tako si moramo silo delati,
ako si hočemo misliti, da mora biti posojilo brez
obresti, ker to nasprotuje vsem našim običajem. Na
kmetih so v nekaterih krajih prav usmiljeni ljudje;
v potrebi dobi vsak brezplačno na posodo orodje,
žito, vprežno živino, a pri denarnem posojilu morajo

znate nemškega? „Ne!“ pritalil se je rokodelec.
„Kmetje pa ne zahajajo v mojo hišo“, odgovoril je
gospodar, „in nikakega naročila ne bodete imeli, saj
pravite, da ne znate nemškega!“ „Gospod, res da
ne znam nemškega“, odgovoril je rokodelec pobleвно,
„vi pa slovenskega ne znate; sva si pa enaka. Z
Bogom!“

Vidite, gospod vrednik, rokodelec ni dobil stanú,
ker je prezgodaj pokazal svoje mišljenje, in ravno
tako bi morda jaz ne dobil v Vašem cenjenem listu
kotička, če bi prezgodaj razvil pred Vašimi kritič-
nimi očmi svoj program. Zato pa raje molčim, kajti
bolje je ne razglasiti programa in ravnati se po
njem, kakor pa razviti ga vsake kvatre in se potem
pri svojem delu ne brigati zanj, kakor delajo ne-
kateri slovenski listi.

Vendar čas, da končam danes. Oglasim se Vam
kmalu zopet, ako bo kaj gradiva, če ga pa ne bo,
storil bom, kakor delajo najmlajši novelisti slovenski,
to je, preložil bom kako novelico ali humoresko iz
nemščine ter Vam jo poslal za svoj umotvor. — —
Na svidenje pod črto!

biti obresti. Mi si razen onih reči, ki nam naravnost
služijo v živež, razveseljevanje in vzgojo, nobene
stvari brez obresti misliti ne moremo. Koliko ima
vrednosti njiva, travnik, gozd, tovarna, stroj? Toliko,
kolikor prinaša na leto tako imenovanega „čistega
dobička“. Čisti dobiček nam pa pomeni toliko kot
obresti in po obrestih se izračuni vrednost. Recimo,
v posestvenem listu je zapisano, da prinaša neka
njiva 20 gld. čistega dohodka; tedaj je ta njiva
vredna 400 gld., ker so pri nas 5% obresti v na-
vadi. Ko bi se pa obresti znižale na 2½%, bila
bi pa njiva vredna 800 gld. in ko bi poskočile na
10%, bi se pa njivna vrednost znižala na 200 gld.
In vendar daje njiva ravno toliko živeža ljudem ta
čas, ko so obresti po 10%, kakor kedar so po 2½%.
Natorna vrednost njive je tedaj vedno ista, zakaj se
pa denarna njivna vrednost tako zelo spreminja?
Zato, ker se denar ne rabi v ta namen, za
kateri je odločen.

Nekdo bi v oporoki volil za kak dobrodelni
namen tisoč gold. (to bi ne bilo nič nenavadnega)
s pristavkom, da mora ta vsota biti tisoč let obresto-
nosno (če je le mogoče po 5%) naložena in da se
stoprv potem smejo začeti rabiti obresti ali pa tudi
glavnica. Ta pristavek bil bi pa že malo čuden, ker
semtertje se že čita v časnikih, da kdo zapusti denar
z naročilom, da se pred 50 ali 100 leti ne smejo
rabiti ni obresti ni glavnica, ali za 1000 let se še ni
nikjer čitalo. Ko bi navaden filister slišal o tej opo-
roki, bi si mislil, ta je imel že svojo muhe, ali vpra-
šanje, se li more pokojnikova želja realizovati, bi mu
še na misel ne prišlo; saj je navada, da se po hra-
nilnicah puščajo glavnica in obresti po več let na-
raščati. A poskusimo z računom. Ako se naloži tisoč
gld. na obresti po 5% in se obresti ne jemlje, po-
dvoji se glavnica prej ko v petnajstih letih, ali zaradi
lagljega računa recimo, da se v petnajstih letih tisoč
podvoji. Tedaj bi bila v petnajstih letih dva tisoč
čaka. V drugih petnajstih letih bi bilo že štiri tisoč.
Čez 45 let bilo bi osem, čez 60 let 16, čez 75 let 32,
čez 90 let 64, čez 105 let 128 tisoč. Ali zaradi
okroglega števila recimo, da bi bilo v sto letih 100
tisoč. Tedaj bi se tisoč gld. v sto letih stokrat po-
množilo. V drugem stoletju bi se bilo teh sto tisoč
zopet stokrat pomnožilo, bilo bi deset milijonov.
Koncem tretjega stoletja bila bi milijarda. In koncem
tisočletja bi bilo toliko trilijonov, da bi vsa zemlja,
ko bi bila tudi iz samega zlata, ne bila toliko vredna.
Koliko škode bi imel svet, ko bi se tisoč gld. precej
uničilo in koliko koristi more imeti? In vendar more
ta relativno neznatna vsota prav po zakonitem potu
ves svet pogubiti. O grozovitna, nesramna de-
narna rodovitnost, izvirajoča iz človeške lakom-
nosti in lahkomisljenosti!

To je strogo matematični dokaz za ne-
natornost in pogubnost lihvarsko. To je
argumentum ad hominem. Kdor ne more nobenemu
drugemu dokazu verjeti, temu mora pritrditi, ako le
še ni vseh misli dal v najem. In ljudje se čudijo,
zakaj se na eni strani tako rapidno bogastvo množi,
na drugi strani pa proletarijat. Po čisto naternem
potu, namreč po nenaturnih obrestih. Dokler se obresti
ne odpravijo, toliko časa se bodeta bogastvo in prole-
tarijat vedno množila, dokler ne bo imela peščica
obrezanih in neobrezanih oduševov vse zemlje v
svoji lasti. Se vé, najbrže bi pa prej prišla strašna
maščevalna revolucija, kakeršne še svet videl ni.
Kdaj se bo to zgodilo, ne vemo in tudi ne maramo
ugibati, ali zgodilo se bo gotovo, morebiti še prej
ko si mislimo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. novembra.

Notranje dežele.

Tržaškemu namestniku baronu Depre-
tisu, takó piše „Agr. Tagblatt“, je poslal grof Taaffe
vsled cesarjevega ukaza najstrožje povelje, naj po-
stopa brezozirno zoper iredentovske težnje. Ireden-
tovci pa se tega ne strašijo, ker se zanašajo na pod-
poro — italijansko-nemške zveze.

Solnograški nadškof, dr. Eder, imenovan
bo po mnenju „Germanija“ v prihodnji seji konzi-
storija kardinalom.

Volitve v **češki deželni zbor** vršile se bodo,
kakor poroča „Politik“, meseca avgusta prihod-
njega leta.

Dunajskim vladnim krogom so že dlje
časa znane razmere mej nemško in italijansko vojno
in neposrednja zveza mej njima. Prusija je v res-
nici skušala pridobiti tudi na Dunaji enak vpliv, a
ni dosegla svojega namena.

Ogerski orožni odsek je potrdil orožno
predlogo v splošnem ter večeraj pričel nadrobno
razpravo.

Vnanje države.

Načela srbskih liberalcev pri sestavi nove
ustave so nastopna: Narodno zastopstvo mora biti
izvoljeno po narodovi volji ter obsegi v zadostnem
številu inteligence ter moralno in duševno moč de-
žele, da ne postane zakonodajski zbor enostranski.
Zastop ima pravico dovoljevati in nadzorovati pro-
račun. Državlanske in političke prostosti se razširijo,
varnost osebe in premoženja, volilna prostost, ti-
skovna prostost in zborovalno, oziroma društveno
pravo se mora zjamčiti. Redarstvu se vzame pra-
vica obsojevanja ter se izroči neodvisnim rednim so-
diščem. Zagotoviti se mora odgovornost ministrov;
uradniki se smejo zaradi zlorabe uradne sile posta-
viti pred redno sodišče že vsled tožbe zasebnega
vdeleženca, ne da bi bilo treba k temu še poseb-
nega dovoljenja višje upravne oblasti. Smrtna
kazen za političke zločine se odpravi. Za srbske dr-
žavljane so pristojna le redna civilna, nikakor pa ne
izjemna sodišča. Občine naj uživajo popolno samo-
upravo.

Nemški zavezni svet je v prvem čitanju po-
trdil predloge o zavarovanju onemoglih delavcev. —
Hamburška „Reform“ pravi, da bo prišel Bismarck
vsled cesarjeve želje v Berlin k otvorjenju držav-
nega zbora. Cesar bo otvoril zbor svečano v navzo-
nosti vseh princev. — Kakor se zatrjuje, vršile se
bodo v najvišjih vojaških krogih že prihodnje dni
nove premembe.

Poroča se zopet o **nemško-francoskem**
mejnem dogodku. Po „Standardu“ je posnela „Nordd.
Allg. Ztg.“ nastopno: Neki nemški šumar je na-
dзорoval z enim svojih pomočnikov gozde, tu pa je
začul psa lajati in koj potem dva strela, oboje na
nemških tleh. Za pol ure hodá je zapazil sedem
francoskih lovskih tatov, toda že na francoskih tleh.
Dva sta pomerila na šumarja; zadnji se je skrila za
deblo, isto je storil njegov spremljevalec, potem pa
sta začela streljati na tatove, ki so konečno zbežali.
— Ta dogodek je brez vse pomenljivosti, vendar pa
ga je objavila „Nordd. Allg. Ztg.“ — dokaz, kolika
napetost je mej Nemčijo in Francijo.

Francoska revizijska komisija je, kakor
znano, sklenila, da se odpravita senat in predsed-
ništvo republike. To je celó dunajski „N. Fr. Pr.“
prehudo ter piše: „Ako bi nam ne bila tega spo-
ročila uradna brzojavka, mislili bi bili, da je to kaka
slaba šala. V vsaki vrejeni državi mora biti vendar
izvrševalna moč in do sedaj je bilo v Franciji le
majhno število takih radikalcov, ki so zahtevali, naj
republika v bodoče nima nobenega poglavarja. S
tem, da je komisija potrdila to bedarijo, privedla je
sama sebe „ad absurdum“. Kdo naj veruje v bodoče
še na resnost teh gospodov?“ — Predvčerajšnjim
se je posvetoval ministerski svet z zauzbarsko za-
devo in angleško-nemško zvezo gledé blokade ob
vshodno-afriškem nabrežju. Svét je sklenil najprvo
počakati dotično uradno naznanilo o blokadi, mej
tem pripraviti vse potrebno, da bo tudi Francija po-
magala izdatno nadzorovati nabrežja vshodne Afrike.
— Ruska vlada je konečno sklenila in podpisala po-
godbe gledé posojila. Da se je to doseglo v Parizu, je
glavna zasluga finančnega ministra Višnegradskega,
ki se je leta in leta trudil, da bi oprostil Rusijo
nemške finančne odvisnosti.

Razmere med sv. Stolom in italijansko
vlado, oziroma vrednost garancijske postave z dne
13. maja 1871 jako dobro osvetljuje nastopni do-
godek: Dne 5. t. m. se je pri čitanju porotnikov
pozval tudi odvetnik Felice Onesti, ki je šloplil vsled
tega pred sodišče ter rekel: „Obžalujem, da ne
morem biti navzoč pri seji porotnikov, ker moram
kot palačni stražnik Nj. svetosti službeno v Vatikan.“
Predsednik sodišča ga je prašal, iz katerega razloga
máni, da ga taka okoliščina oproščeje dolžnostij
rimskega in italijanskega državljana. Onesti je od-
govoril: „Čast mi je biti član palačne straže Nj.
svetosti ter zahtevam na podlagi garancijske po-
stave, da me sodišče oprosti kot porotnika. Garan-
cijska postava priznava papežu posebno vojno; za-
htevam tedaj, da sodišče pravično prizna moje
vojaško-službene dolžnosti.“ Predsednik se je potem
posvetoval s svetniki ter naznanil nastopni sklep:
„Z ozirom na to, da je edina armada v Italiji ona
Nj. veličanstva kralja Humberta, sklenilo je sodišče
pridržati gospoda odvetnika Onestija kot porotnika.“
Slednji se je potem odločno ugovarjajoč vsedel na
prostor mej porotnike.

V predvčerajšnji seji **italijanskega** senata
je zagovarjal pravosodnji minister Zanardelli novi
kazenski zakonik ter kot glavni napredek te nove
postave navedel odpravljenost smrtno kazen. Kar se
tiče členov o zlorabi cerkvene službe, se je izjavil
minister, da vlada nikakor ne misli na preganjanje,
temveč hoče le zabraniti, da bi leca resnice ne po-
stala leca ščunvanja in nesloge. (Kaka očetovska
skrb!) Enake določbe imajo v svojih kazenskih za-
konikih tudi one države, katerih vlade zasto-
pajo zvezo mej prestolom in altarjem. Vzlic temu
svojemu zagovarjanju zakonika je moral minister
Zanardelli konečno vendar priznati, da bi bilo
dobro, ko bi se določbe teh členov natančneje raz-
jasnile.

(Dalje v prilogi.)

V *angleški* spodnji zbornici je Fergusson naznanil, da poveljniki nemških in angleških vojnih ladij pred Zanzibaram še niso določili podrobnosti o blokadi. Slednje se Francija ne bo vdeležila, odpisala pa je vojno ladijo, ki bo pazila na to, da se ne bo zlorabila francoska zastava. Smith je objavil, da bo vlada umaknila predlogi o desetini in ustanovitvi poljedelskega ministerstva, ker se prepočasi vrši proračunska razprava. Prihodnji ponedeljek bo izročila zbornici predlogo o dovolitvi nadaljnjih pet milijonov šterlingov, da se razširi irska postava o nakupovanju zemljišč. Gladstone se je izjavil, da bo pobijal to predlogo.

Irski škofje so dobili od Vatikana novo pismo, v katerem se jim ukazuje, naj vestno izpolnujejo prejšnji ukaz zoper irski bojni načrt, ki nasprotuje morali in načelom katoliške cerkve. Škofje naj tudi pozovejo duhovščino, da pridiguje z lece zoper navedene čine, da se jih sama ogiblje ter se jim z vsemi sredstvi ustavlja.

Rumunska vlada je poklicala vse generale v Bukaresti k posvetovanju o preosnovi vojnega ministerstva. — Zbornici bo ministerstvo predložilo tri važne predmete, zadevajoče 1. reorganizacijo državnih zemljišč mej ubožne kmete proti jako majhnim letnim obrokom, 2. neodstavljenost sodnikov in 3. uvedbo nove čiste zlate denarne namesto dosedanje dvojne veljave. Ministerstvo bo strogo zahtevalo, da se sprejmo te predloge, in če bo primorana razpustiti zbornico in razpisati nove volitve.

Izvirni dopisi.

Iz *Šent-Jernej*, 15. novembra. Ko bi imel zlato peró, hotel bi tudi z zlatimi črkami in v zlato knjigo zapisati dan 11. novembra, kar se je tukaj znamenitega godilo. Naj torej le skromno vsaj v ozkem okviru sporočim, kaj je bilo tako znamenitega. Po celi kranjski deželi se čita o slavnostih, ki se pripravljajo v proslavo vladarjeve 40letnice. Tukaj je bilo v prvič določeno, da se dne 18. avgusta t. l. ta slovesnost izvrši. Ker pa je bilo več zadržkov, izvršila se je takrat le v cerkvi ta slavnost, v šoli in še zunaj šole nekoliko. — Govorica je pa bila takoj razširjena, da bi se isti čas, ko bo novi župnijski dvorec dodelan, tudi kolikor mogoče slovesno vršila ta slavnost. Ta vesela vest je ostala med farani.

Ko so delavei pridno lepi župnijski dvorec dogotovljali, bilo je določeno, da se slavnost dne 11. novembra izvrši. Kolikor bolj se je bližal dan, toliko več je bilo priprav za blagoslovljenje novega farovža in slavnost 40letnice cesarjeve. Skrbni naš prečast. gosp. župnik Janez E. Vovk povabili so mnogo gospodov duhovnikov, tako: Preč. gospoda kanonika Andreja Zamejca iz Ljubljane, prečastnega gosp. dekana Jurija Sterbenca iz Leskoveca, blagorodnega gosp. Weigleina, c. kr. okrajnega glavarja, in še več drugih gospodov sosedov, kakor tudi domače gospode in može. Priprave so bile za ta kraj velikanske. Naročili so izvrstno godbo iz Rudolfovega.

V soboto večer bila je razsvetljava po celem Šent-Jernej prav krasna. Videli smo lepe napise, umetne luči sostavljene. Zvonik je bil kaj čarobno razsvetljen. Odlikovali so se posebno: novi župnijski dvor, šola, županova hiša, Zagorčeva, Majzeljnova, Tavčarjeva in še dokaj drugih.

Pred šolo, tik velike ceste je kaj bistroumno gospod F. H. napravil prestol za presvetlega vladarja, kjer je visela podoba v zagrinjalih črno-rumenih z lavorovim vencem. Vse olepšave je ta gospod oskrbel, bodi mu tukaj hvala izrečena. — Na dveh smerekah je bil napis: „Bog ohrani nam cesarja Franca Jožefa I.“

Pred cerkvijo bil je zopet napis: „Katoliška cerkev spoštuje svojega zavetnika!“ Pred novim dvorcem pa: „Ljubljanska škofija udana svojemu cesarju.“ Nad tem napisom pa lepo izdelane simbolične podobe: Vera, upanje in ljubezen. Sploh je bil dvorec krasno ozaljšan. Pred hišo gosp. župnika je bil napis: „Šent-jernejška župnija ljubi svojega vladarja.“

Okoli 6. ure so luči prižgali, in zaigrala je izvrstna godba iz Rudolfovega, katero so Šent-Jernejčani najeli za to slovesnost. Pred godbo korakala je požarna bramba z baklami, v sredi godba, in za njo zopet požarna bramba v društveni obleki. Bilo je vse polno gledalcev in poslušalcev. Korakali so kaj veličastno po Šent-Jernejju. Ko pridejo do podobe presvetlega cesarja Franca Jožefa I. pred šolo, zaigrali so „cesarsko pesem“ in še dva druga komada. Ljudstvo je navdušeno zaorilo trikrat „Živio!“ Pred stanovanjem čast. gospoda župnika so zopet

zaigrali „cesarsko pesem“ in še par drugih, ravno tako pred županovo hišo. (Konec prih.)

Iz *Prage*, dne 13. novembra. Katoliško-politično društvo imelo je te dni svoj shod pod predsedstvom grofa Karola Schönborna. Prof. Kyselka izpregovoril je najprej o verskem pouku na nadaljevalnih obrtnih šolah. Lanskega leta obiskovalo je te šole blizu 3000 učencev vseh rokodelstev. Samo na nadaljevalni šoli v Karlinu poučeval se je veronauk uro na teden, in če bi se hotelo poučevati na vseh drugih rokodelskih in obrtnih šolah v veronauku, trebalo bi 60 katehetov več, to tvori na leto 2400 gl. nagrade. Govornik je torej predlagal, da se predloži peticija te-le vsebine: 1. Razpredeljenje in število učnih ur na nadaljevalnih ljud. šolah bodi tako urejeno, da bodo mogli učenci spodobno hoditi k božji službi gledé mestnih razmer, in mojstrom naj se naroči, da pošiljajo učence svoje v cerkev; 2. državna uprava naj skrbi, da bodo obiskovalci delavnih šol vdeleževali se pravilno službe božje ob nedeljah in praznikih in pridige; 3. državno nadzorništvo naroči naj profesorjem in učiteljem na obrtnih šolah, da primernim načinom spodbujajo učence k službi božji in k spolnjevanju verskih dolžnostij. — Govornik končuje govor svoj: „Samo učen človek in zajedno uravni je povsem obražen“. In zaradi tega bodi na nadaljevalnih šolah gásló: „Goji najse učenost, ž njo pa tudi pravost.“ — Prezvzišeni nadškof Schönborn se ni mogel vdeležiti shoda, ker je bil poklican na Dunaj. Na to je govoril dr. Scheinpflug o važnosti drugega katoliškega shoda na Dunaji, in zborovanje bilo je zaključeno, kojemu je prisustvovalo mnogo duhovnih dostojanstvenikov in knez Ferdinand Lobkovic.

Ker je želja in volja cesarjeva, da bi se dne 2. decembra ne praznovala uradno nobene cerkvene ali verske slavnosti, zaukazal je praški nadškofijski konzistorij, da se ne bode v predvečer cesarjevega jubileja zvonilo in tudi ne služila slavnostna sv. maša, temveč pri vsaki sv. maši molila molitev za deželne vladarja. — Da bi se pa tudi budjeviški škofiji priredilo spomeniško delo za vse večne čase, koje bi pričalo o slavnem dnevu vladarjevega jubileja, pozivlje škof dr. Martin Riha vse vernike škofije svoje k ustanovljenju zaklada za stavbo novega glavnega hrama v Budjejevicah. Mestno zastopništvo je vže obljubilo, da v ta namen odstopi brezplačno potrebno zemljišče za zgradbo nove cerkve.

A tudi mestno zastopništvo v Žižkovem pri Pragi sklenilo je v slavnostni seji v nedeljo, da se ima na jubilejno proslavo: 1. založiti fond v ustanovo sirotišnice v Žižkovem; 2. položiti temeljni kamen k novi mestni hiši in 3. ustanoviti mestna hranilnica. Zatemneti se pa tudi ne dadó naši vrli zlatarji in srebrarji gledé vladarjeve 40letnice. Predstojništvo gremije je sklenilo, da se iz gremijalne blagajnice daruje znesek 10.000 gl. za ustanovo v podporo obožanih in za delo nezmožnih členov.

V včerajšnji seji mestnega starešinstva poročalo se je v zadevi spomenika očeta češke domovine, dr. Fr. Palackega. Vse vloge in nabrojeni darovi do 30. junija 1888 tvorijo svoto 12.304 gl. 5 kr. Vendar ista še ne zadostuje za zgradbo dostojnega spomenika najslavnejšemu rodoljubu. Zaradi mnogih in nujnih potreb domorodnih sedanja dóba ni ugodna za to podjetje, da bi se nabirali doneski za ta spomenik med narodom. Vsled tega bode v prihodnje praška občina vsako leto v ta namen darovala svoto 5000 gold. za spomenik Palackemu.

Narodnogospodarski odbor v državnem zboru izvolil je poslanca Hevero za poročevalca čeških mest in trgovcev, koji se nahajajo v obsegu trgovinske komore liberijske, in le-ti željno zahtevajo, naj se za-nje ustanovi nova komora v Kraljevem Gradci.

Dasi v obsegu trgovinske komore liberijske, kjer vsled narodnih izkazov živi poleg 977.507 Nemcev 775.240 Čehov, pripada v trgovinskem oddelku 40%₁₀% in v oddelku obrtnem 43%₁₀% na Čehe, vendar slednji nimajo v zbornici ni jednega člana. Da je to v nebo vpijoča krivica, razvidno je tudi iz prometa češkega oddelka komornega okrožja, koji broji 9 političnih okrajev in meri 102:2 štir. milj in plačuje 3,204.690 gl. posrednjih davkov.

Uvažimo li gospodarski pomen komor in njih politični vpliv, vidimo, da je ustanovljenje nove komore češke jako važno. K trem češkim komoram v Pragi, Plznu in Č. Budjejevicah pridružila bi se torej četrtá v Kraljevem Gradci.

Dnevne novice.

(Katoliški shod na Dunaji.) Od osrednjega odbora prejeli smo naslednje naznanilo. Takoj pričetkom priprav za II. avstrijski katoliški shod iz cele države določilo se je leto 1889. Tekom posvetovanj pa se je sklenilo, da se priredi shod še to leto, in sicer koncem novembra — ne gledé na neugodni letni čas — da bi bil katoliški shod sočasno s štiridesetletnico vladanja Nj. veličanstva cesarja ob jednom dejanje javne udanosti vladarju — torej katoliško in patrijotiško dejanje. Ker pa je sedaj gotovo, da se javni izrazi udanosti povodom imenovanega veselega dogodka ne strinjajo z intencijami Nj. veličanstva, in torej tudi nimamo upanja, da bi se koncem tega meseca zbralo na Dunaji veliko število takih oseb, katerih navzočnost pri shodu bi bila velikega pomena, akoravno se je oglasilo premnogo vdeležnikov, in ker kažejo važni vzroki, da več koristimo stvari, ako preložimo katoliški shod — zato je osrednji odbor ustregel mnogim vnanjim prošnjam ter preložil katoliški shod do začetka maja 1889. Dnevi bodo se naznanili, ko bodo povoljno končane obravnave o potrebnih prostorih. Da pa ovrzemo vsemogoče vesti in sumnje, ki se bodo gotovo širile, izrečno povdarjamo, da se od nobene strani ni pritiskalo na osrednji odbor, naj se shod preloži, in da nikdo ni skušal iz programa katoliškega shoda črtati posamezna vprašanja ali omejiti prostost obravnave.

(Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imelo dne 14. novembra svoje XXII. sejo. Navzočni: Prvomestnik: Tomo Zupan. Odborniki: Dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Matej Močnik, Iv. Murnik, L. Svetec, Aud. Zamejec, Ant. Žlogar, Od nadzornikov: Oroslav Dolenc, Dr. Fran Papež, Fran Povše. — Zadržava odbornika: Ivan Hribar in Jos. Žičkar. — Tajnik Žlogar naznanja o tekočih zadevah in o izvršitvi prejšnjih ukrepov. — Vodstvo je predložilo spomeniški spis: „Franc Jožef I. cesar avstrijski“ vsem preslavnim c. kr. deželnim šolskim svetom za slovenske pokrajine, da bi ga priporočili šolskim oblastvom. — Visoki c. kr. deželni šolski svet za Primorsko v Trstu pravi v dopisu dd. 21. oktobra št. 15770, da je vsem okrajnim šolskim svetom že priporočil Bamberg-Kleinmayerjevo knjižico, da mu torej podredjenim oblastvom ni več treba priporočati tega „sicer prav hvalevredno sostavljenega spisa“. — Vis. kranjski deželni šolski svet pa knjižico z dopisom dd. 5. novembra št. 1980 zeló pohvali ter omenja, da jo je v smislu ministerskega odloka dd. 19. aprila 1879 št. 6303 priporočil vsem šolskim vodstvom po okrajnih šolskih svetih. — Visoki deželni šolski svet koroški omenja v dopisu dd. 11. novembra št. 2568, da so koroške šole že dovolj preskrbljene z nemškimi in slovenskimi slavnostnimi spisi. — Privoli se nekoliko podpor. — Gledé društvene šole pri sv. Jakobu v Trstu se potrebno ukrene. — Rešenih je bilo nekoliko manj važnih zadev.

(Cesarjeva štiridesetletnica.) Iz Postojine se poroča, da je daroval znani dobrotnik tamošnjega okraja, g. Fran Kalister za ustanovo jubilejnega zaklada za reveže v okraji 500 gl. Imenovani zaklad znaša že okoli 2000 gl.

(Slovensko gledališče.) Jutri na predvečer imendne Nj. veličanstva presvetle cesarice Elizabete priredi dramatično društvo slavnostno predstavo. Predstavljal se bode prvokrat igrokaz „Mesto in vas“. Prvi oddelek igrokaza „Lenica“, obraz iz kmetskega življenja v dveh dejanjih, je preložil g. J. Borštnik, drugi „Helena“, drama v treh dejanjih, preložil g. D. Jesenko po Charlotti Birch-Pfeifferjevi. Dvorana bo slovesno razsvetljena.

(Družba sv. Cirila in Metoda.) Ob cesarjevi ter Einspielerjevi slavnosti se je nabralo v Celovcu pri banketu 66 gl. 94 kr. za namene družbe sv. Cirila in Metoda. Neumornemu tam navzočemu udu vodstva te družbe, g. Ivanu Hribarju, pa se je izročil ob povrnitvi v Ljubljano ta dar. Bog živi po-

spasitelje domače šole na domačih tleh tam onstrau Karavank!

(Umrli) je minuli ponedeljek naš rojak čast. g. Blaž Štembov, župnik v Krašiču pri Jaski. Rojen je bil l. 1848. v Tomačevem, v mašnika posvečen l. 1872. R. I. P.!

(Cesarice Elizabete otroška bolnišnica.) Kakor vsako leto bo tudi letos povodom imendne Najvišje pokroviteljice v nemški cerkvi v ponedeljek ob 10. uri sv. maša.

(Klub amaterjev fotografov v Ljubljani.) Odkar so iznajdene želatinske suhe plošče in odkar je bolj priročno vrejeno fotografovanje, vedno narašča število prijateljev prijetne, poučne in koristne fotografije umetnosti. Te dni osnoval se je v naši prestolnici začasen odbor amaterjev fotografov, kateri poziva vse gojitelje te lepe umetnosti in one, kateri jo še-le hočejo gojiti, da s svojim pristopom pospešujejo snovanje kluba, kateremu bi bila naloga, dati priliko udom gojiti fotografijstvo z večjimi sredstvi, nego je to mogoče pojedincu, in privabiti mu iz mesta in dežele novih prijateljev amaterjev. Oglasila se sprejemajo v pisarni c. kr. strokovne šole za lesni obrt v Ljubljani.

(Preizkušnja učiteljske sposobnosti) dne 5. novembra. Prišli so: A) Učitelji gospodje: Gregorač France, zač. učitelj v Methki; Jevnikar Edvard, zač. učitelj v Mohliču na Koroškem; Knaflič Radoslav, zač. učitelj v Šmarji pri Jelšah; Kokalj Ferdinand, zač. učitelj pri Sv. Jodrti na Štajerskem; Pysch Rudolf, zač. učitelj na Jesenicah na Gorenjskem; Rus France, začasn učitelj v Ribnem na Gorenjskem; Simon Karol, zač. učitelj v Lescah na Gorenjskem; Simončič Anton, zač. učitelj v Vrbovem. Za meščansko šolo se je oglasil nekdo z Dunaja, ki pa je že prvi dan odstopil. — B) Učiteljice gospodičine: sestra Kristina Čelan, začasna učiteljica v Lichtenturnovem sirotišči za deklice; Czerni Marija, podučiteljica v Vojniku na Štajerskem; Donati Amalija, zač. učiteljica v Čateži; Friedrich Terezija, učitelj. kandidatinja v Ljubljani; pl. Langer Pavla, podučiteljica v Hermagori na Koroškem; Parma Matilda, zač. učiteljica v Metliki. — Vsi gospodje učitelji in gospodičine učiteljice (podučiteljice) so dostali preizkušnjo, in sicer razen jednega učitelja in jedne učiteljice, (ki sta sposobna samo za šole z nemškim učnim jezikom) so vsi sposobni za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom.

(Iz Trsta) se poroča, da je tvrdka Morigo & Parente poslala ces. namestniku baronu Pretisu povodom cesarjeve štiridesetletnice 1500 gl.; od tega je namenjenih 500 gl. družbi rudečega križa, 500 gl. družbi belega križa in po 250 gl. otroški bolnišnici in družbi prijateljev otrok. — Duhovniško podporno društvo pa je sklenilo v Iki zidati hišo za bolne in revne duhovnike.

(Dunajski kardinal,) dr. Ganglbauer, je objavil poziv, da se ustanovi društvo, ki naj nabira in oskrbuje zalogo za cerkvene zgradbe. Cesar je prevzel pokroviteljstvo tega društva. V mnogih dunajskih okrajih namerjajo namreč zidati nove cerkve.

(Umrli) je predvčerajšnjim zjutraj grofinja Viljemina Lichtenbergova na graščini pri Rakeku, stara 65 let. Truplo so pripeljali v Ljubljano ter je bilo danes popoldne pokopano.

(Vabilo) k slavnosti štiridesetletnega vladanja presvetlega cesarja Franca Josipa I. v deški sirotišnici „Collegium Marianum“ (Poljanska cesta št. 36) v ponedeljek, 19. novembra 1888, ob 5. uri zvečer. Vspored: 1. P. A. Hribar: „Oj živi Bog cesarja!“ — 2. Lujiza Pessiakova: „Udanostna poklonitev.“ — 3. P. H. Sattner: „O Avstrija, ti dom krasan!“ — 4. Fr. pl. Schiller: „Grof Habsburški.“ — 5. A. Förster: „Na slavo Avstriji.“ — 6. Živa podoba. — 7. J. G. Stehle, Varijacije o „Cesarski pesmi“, za harmonij. — 8. „Živela Avstrija!“ speyigra z deklamacijami, zložil M. Purschke, komp. G. Schweninger.

Raznoterosti.

— Sredstvo proti filokseri. Ohatin, francoski kemik, trdi, da je iznašel sredstvo proti filokseri. To sredstvo je neki čudovita zmes amonijskih soli, apna, pepelike in fosfora.

— Hrepenenje po domu. Učitelj: „Ali veš, kaj je hrepenenje po domu?“ Učenec: „Da!“ — Učitelj: „Ti si bil tedaj že na tujem?“ Učenec: „To pa ne, gospod učitelj.“ — Učitelj: „No, kedaj si pa hrepenel po domu?“ Učenec: „Včeraj, ko ste me v šoli zaprli.“

— Nova ruska cerkev v Jeruzalemu. Dne 13. oktobra posvečena je bila v Gecimaniji blizu Jeruzalema nova ruska cerkev v prisotnosti velikih knezov Sergija in Pavla in velike kneginje Elizabete Fedorovne. Cerkev ima pet kupol ter je zidana od belega kamna v ruskem slogu po načrtu tajnega svetnika Grima. Cerkev je posvečena sv. Mariji Magdaleni na čast.

— V Zjedinjenih državah ameriških pridelajo na leto okolu 100 milijonov funtov medu, ki je vreden do 15 milijonov dolarjev. Voska dobé do 500.000 funtov v vrednosti 100.000 dolarjev.

Telegrami.

Dunaj, 17. novembra. Zbornica poslancev: Predsednik se pooblasti, da sporoči cesarici čestitanje v imendan. Richter predlaga, naj se pospešuje ustanovljanje deželnih zavarovalnic za živino, točo, požare in življenje s posebnim ozirom na kmetske razmere.

Dunaj, 17. novembra. „Wienerzeitung“ objavlja, da je moravskim namestnikom imenovan lvovski podpredsednik Löbl. — Cesar je ukazal po vojvodi Maksu osemtedensko dvorno žalovanje, in sicer pet tednov veliko, tri tedne pa manjše.

Madrid, 10. novembra. Povodom govorice o stališči Španije v evropskih vprašanjih pravi „Epoca“, da Španija ne daje prednosti nikomur, marveč je lojalna in zvesta prijateljica Francije in Nemčije ter želi, da bi prenehala napetost mej njima in se ohranil evropski mir.

Bukarešt, 17. novembra. Senat je izvolil predsednikom konservativca generala Floresca.

20.000 skatljte švicarskih kroglic je izdelovatelj, lekarnar Rich Brandt v Curihu, minolo leto razdelil brezplačno mej uboge. Vedno z nova pozivlje gospod lekarnar Rich Brandt uboge bolnike, naj se obrnejo do njega, da dobé švicarske kroglice, koje rabi dandanes kot domače sredstvo že skoraj vsaka družina. (15--)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		trakomera v mm	toplomera po Celziju			
opazovanja						
7. u. jut.	750.0	-1.6	sl svzh.	oblačno		
16. 2. u. pop.	750.8	-1.4	"	"	0.0	
19. u. zveč.	751.1	-1.2	"	"		

Srednja temperatura -0.1° C., za -3.7° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

17. novembra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 60 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ „ 16% „	82 „ 50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 95 „
Papirna renta, davka prosta	97 „ „
Akcije avstr.-ogerske banke	976 „ „
Kreditne akcije	304 „ „
London	122 „ 5 „
Francoski napoleon.	9 „ 66 1/4 „
Cesarski čekini	5 „ 77 „
Nemške marke	59 „ 92 1/2 „

Za domačo rabo!

Tkano sukno najfinejše in najmočnejše vrste, platno od bele preje in polbeljeno platno za črevljarje in sedlarje, modro platno, fino sivo platno, močno dvojno platno za požarne brambe, belo platno za posteljno perilo, damast in dvojtkanino (evilih), platnen in volnat kanafas, beljeno polplatno, gorsko platno, močno platno za vreče, kakor tudi izgotovljene vreče, platnene robce od oksforta in širtinga, dvojtkaninske in damastne oprtače, servijete in namizne garniture od damasta priporoča po najnižjih cenah

društvo tkalcev v Vali pri Dobruški na Češkem.

Cenilniki in obrazi na zahtevanje zastonj in franko.

Naše platno je po katoliško-obrednih predpisih popolnoma pripravno za cerkveno in altarno perilo.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Visokočastiti duhovščini

priporočam se vlijudno podpisani v napravo cerkvenih posod in orodja iz čistega srebra, kineškega srebra in iz medenine najnovejše oblike, kot

monstranc, kelihov, svetilnic, svečnikov

itd. itd. po najnižji ceni. Zadovoljim gotovo vsakega naročnika, bodisi da se delo prepusti mojemu ukusu, bodisi da se mi je predložil načrt.

Stare reči popravim, ter jih v ognji polzlatim in posebrim. Čs. gg. naročniki naj mi blagovolé poslati iste nefrankovane (1)

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli šte. 17.

Posilja naročeno blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

KATARINA LAH,

Florijanske ulice št. 11

v Ljubljani (3)

izdeluje vsakovrstne vence in šopke za svatbe, cvetlice za olepšaro cerkvá po nizki ceni in dobro, ter se priporoča prec. duhovščini in slavnemu občinstvu za prav obilna naročila.

Sprejmite izraz moje najiskrenejše zahvale za Vašo esenco, katera me je rešila bolezni, koja me je spravila skoraj na kraj groba. Strašne bolečine sem trpel v želodcu brez vsakega upa na olajšitev. Vedno hujšej bolezni pridružil se še zlatenica. Ali jaz in mnogi mojih tovarišev dobilo je zopet popolno zdravje, in to le po Vašej nedosegljivej „Piccolijevej Esenci“, za kojoj smo Vam do smrti hvaležni. (9)

Josip Tomazič, c. kr. orožniški vodnik v Pulji.

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duhovščini, kakor slavnemu občinstvu izrekam svojo najtoplejšo zahvalo za doslej izkazano mi zaupanje in se priporočam tudi v bodoče za izdelovanje

podobarskih in pozlatarskih del,

kot: prenovljenja altarjev, tabernakelnov, lee, krstnih kamnov in podob. Prenavljam vsake vrste okvire, križeva pota, sv. razpela, svečnike i. t. d. Tudi na novo izgotavljam vsa ta dela v vsakem slogu prav okusno in trpežno.

V zalogi imam sv. razpela od 4" do 3', na križu in brez križa, s stolalom in brez stolala, pozlačena, slikane in iz trdega lesa. Kristusi so do 2 čevlja po 2" znarazen, 4, 6, 8, 10, 12" i. t. d.

Cofl za svetilnice — za spodaj in zgoraj dobé se od 80 kr. do 8 gl., krogle za vrvi pri svetilnicah in svečnikih, palice za okvire (Goldleisten), slike i. t. d.

Vsako delo izdelujem zanesljivo, dobro, in kar mogoče po nizki ceni. (3)

Franjo Toman,

podobar in pozlatar

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 4, v Mayerjevi hiši.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe

po mogoče nizkej ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Št. 11355.

Razglas.

(1)

V 2. dan prihodnjega meseca decembra bode prvipot oddati ustanove, katere je občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane v trajni spomin vladarske štiridesetletnice Njega veličanstva presvetlega cesarja

Frana Josipa I.

ustanovil za mestne uboge.

Teh ustanov je dvanajst: 2 po 25 gl. in 10 po 20 gl.

Namenjene pa so mestnim revežem, ki ne dobivajo redne podpore iz mestne ubožne zaklade.

Prošnje za podelitev teh ustanov je

do 25. dne novembra

vložiti pri mestnem magistratu.

V LJUBLJANI, 15. dan novembra 1889.

Župan: Grasselli.

Brata Eberl,
izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.
Ljubljana,
za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.
priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnate barve**
v ploščevinastih pušicah (Bleichbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Slovenski

Žepni koledar
za leto 1889

izšel je ter se dobiva v jako lični obliki v
Katol. Bukvarni, pri Jos. Gerberji in J. Giontiniju
komad po 20 kr., po pošti 2 kr. več.

Knjižica je posebno primerna kot
novoletno darilo za kavarne, kojim se
dovoljuje primeren rabat. — Razproda-
jalcem po jako znižani ceni.

Tudi je dobiti v „Katol. Bukvarni“
„Koledar katol. tiskovnega društva
v Ljubljani“ za l. 1889,
namenjen zlasti slovenski duhovščini. Med
drugim podaja veroučiteljem zapisnik
učencev za več nego 400 otrok.

Udje „Katol. tiskovnega društva“ do-
bivajo ta krasnovezani Koledar zastoj;
neudom stane 1 gld. 20 kr., po pošti
5 kr. več.

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da
sem prevzel ter z današnjim dnevom odprl

Kovačijo
na Marije Terezije cesti šte. 6,
v Tönniesovi hiši,

katero je do sedaj oskrboval gosp. Ignacij
Praprotnik.

Priporočam se slavnemu občinstvu za
obilna naročila vseh v kovaški obrt spada-
jočih del, kot: podkovanja konj, okovanja
voz itd., ter obetam, da bodem delal vsikdar
po naročilu ter vsakemu hitro, vestno, po-
šteno in po nizki ceni postregel.

Dobiti bodo v moji zalogi s časom tudi
popolno izdelani vozovi.

Ljubljana, dne 18. oktobra 1888.

Frane Šiška,
kovaški mojster.

OTOMANE,
!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj
bolj praktično,
elegantno, moder-
no in priljubljeno
tapecirano pohiš-
veno orodje, pre-
oblečene z moder-
nim in močnim
blagom in popo-
lno pozamenterijo, to je s éopi in dolgimi franžami iz
blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in
solidno narejene

Anton Obreza,
tapecirar in dekoratér
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa
v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem
najceneje. — **Modroce na peresih (Federadrazten) 10 gl.**
in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne
preproge.

**Cenike s podobami zastoj in franko na za-
htevanje.**

! Vsi stroji za kmetijstvo !
posebno za sedanjo dōbo.

Škoporeznice
po najnovejših sistemih. Izdelovanje v 30 raznih veli-
kosti in jamčeno izvrstnih sestavah; najceneje in pod
jako ugodnimi pogoji jih prodaja

IG. HELLER, Dunaj, II. Praterstrasse Nr. 78.
Obširni katalogi na zahtevanje zastoj in
franko. — Na vsako vprašanje se radovoljno od-
govarja.

Jamči se za najboljši material in izborro delo-
vanje strojev.

Posredovalci se vsprejmo ter dobro plačajo, isto tako
pošteni agentje. (3)

Marijacejske kapljice za želodec,
izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanji teka,
slabosti želodeca, smrdljivi sapi iz ust,
napetji, kislem riganji, koliki, pre-
hlajeni želodeca, gorečici, kamenu,
preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanji,
glavobolu (ako ima svoj izvir v že-
lodeci), želodnem krču, zaprtju, pre-
obloženji želodeca z jedili ali pijačami,
boleznih vsled glist, boleznih na vran-
nici in jetrah, ter zlati žili. — Cena
steklenici z navodom o rabi 40 kr.,
dvojni steklenici 70 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar **Karol Brady,**
Kremžir [na Moravskem].
Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo.
Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi
koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo
ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka
steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varst-
vena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še pove-
dano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici,
da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: **Ljubljana:** lek. Gab. Piccolli,
lek. Jos. Svoboda. — **Postojina:** lek. Fr. Baccareich,
— **Škofjaloka:** lek. Karol Fabiani. — **Radovljica:** lek.
Aleks. Roblek. — **Rudolfovo:** lek. Dominik Rizoli, lek.
Bergmann. — **Kamnik:** lek. J. Močnik. — **Črnomelj:**
lek. J. Blažek. (39)

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporočā

Andr. Druškovič-a
trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjerejo in obdelovanje sadnih
dreves, in sicer: drevesno terguljo,
škarje za gosenice, ročno lopatico,
drevesno žago, sadni trgač, drevesne
škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno
ščetko; orodja so vsa na **lepo po-
pleskani leseni plošči vrejena, po
prav nizki ceni.** (37)

Tujei.
15. novembra.

Pri **Mascu:** Fridrih, Es-
singer, Kubel, Schleger, Kautsch,
Oserin Mayer, trgovci, z Dunaja.
— Schwarz, trgovec, iz Budim-
pešte. — Blum, trgovec, s Češke.
— Istorig, odvetnik, z Ogerskega.
— Brun, trgovec, s Češkega.
— Blankeberg, ravnatelj, iz
Amsterdama. — Sauerbrunn, za-
sebnik, iz Dugaresse. — Urban-
čič, zasebnik, z Vrhnike.

Pri **Stons:** Schwarz, trgo-
vec, iz Slavonije. — Weigl in
Hermann, trgovca, z Dunaja. —
Wolf, potovalec, iz Ptuja. —
Steiner, trgovec, iz Prage. —
Wirl in Breuer z Dunaja. —
Penza, s hčerjo, iz Mokronoga.
— Pollak, inženir, iz Tržiča. —
Weinriechter, o. kr. major, iz Ce-
lova. — Rector, trgovec, iz
Nemičje.

Pri **Južnem kotlovtoru:**
Aljančič, posestnik, od sv. Križa.
— Stele, dijak, iz Kamnika.

Otvorjenje prodajalnice.

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem na
mestnem trgu šte. 19
otvoril dobro založeno

filijalo

z vsakovrstnim manufakturnim, suknenim,
platnenim in različnim modernim blagom.

Zahvaljujē se za do sedaj izkazano mi zaupanje
nadjam in priporočam se tudi nadaljni podpori v
novem podjetji ter zagotavljam, da si bodem cenim,
trpežnim blagom, točno in pošteno postrežbo skušal
ohraniti in pomnožiti naklonjenost slavnega občinstva.

Spōštovanjem (3)

Špitalske FRIDERIK SOSS, Mestni trg
ulice št. 11. šte. 19.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohišstvo
J. J. NAGLAS-A
Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporočā se za napravo vseh v to stroko spadajočih
predmetov, posebno pa

**cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave**
po najnižjih cenah. (94)

Cenilniki gratis in franko.

Varujte svoje konje mokrote in mraza!

Glavna zaloga prve in največje tovarne

Konjskih plaht

razpošilja svoje jako solidno in trajno izdelane težke,
masivne plahte po nastopnih čudovito nizkih cenah:

Konjske plahte najboljše vrste,
190 cm. dolge, 130 cm. široke, s sivo podlago in
živimi bordurami, goste in gorke, komad samó

1 gld. 50 kr.

Iste, 2 m. dolge, 1½ m. široke, komad samó gl. 1.50.

**Elegantne, žvepleno-rumene fija-
karske plahte**
s štirikratnimi širokimi, črno-rudečimi ali modro-rude-
čimi bordurami, blizo 2 metra dolge in 1½ metra
široke, komad samó

2 gld. 50 kr.

**Krasne, zlato-rumene double-
plahte za gospodo,**
ki se morejo porabiti tudi kot jako lične preproge, komad

3 gld. 50 kr.

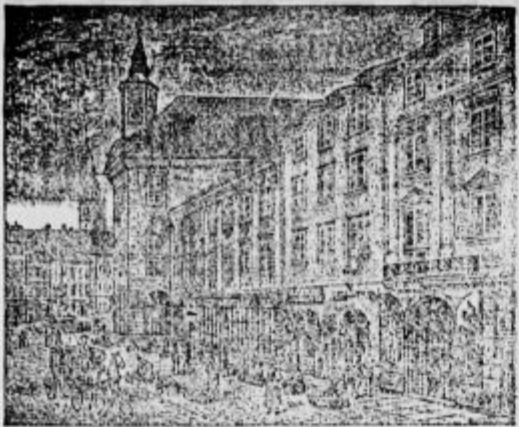
Na stotine priznatih pisem.

„Vaši uzorec so došli ter Vas prosimo sedaj, da
nam pošljete 24 komadov po gld. 1.50, 12 komadov
à gld. 2.50 in 17 komadov po gld. 3.50. Oskrblništvo
vorderberškega rudnika.“

Razpošilja se v vse kraje po pošti, železnici ali
ladijah proti poštnemu povzetju ali poprej poslani
gotovini. Naslov: (5)

Tovarniška zaloga konjskih plaht
A. GANS, Dunaj, III., Seidalgasse 4.

Pobotnice za izžrebane srečke kranjskih zemljiščno-odveznih obligacij dobiti so v Katoliški Bukvarni v Ljubljani komad po jeden krajear.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani
na velikem Mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljše in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarna Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve (in kemična tovarna), v Gradci (na Štajarskem) ena, pa ena v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijacejske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vsepriporočeni vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vraniel, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter žvicah, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Malicu“ z zraven stoječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr. tucat 4 gl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 gl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenih udih, skazenem želodcu, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

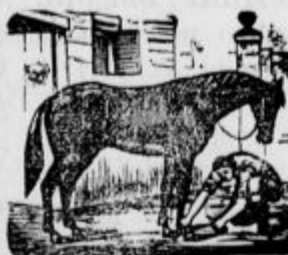
Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in praščev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, pljučnih in vratih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele,

okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gl.

Cvet za konje.

Najboljšo mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, kopitnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvijnjenji, tišcanji od sedla in oprave, pri sušeti itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hibah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo

v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani
zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljava.

Posebna v deželi razširjena bolezen je slabo prebavljanje.

Sedanja kuhinja in sedanji način našega življenja sta vzrok tej nadlogi, ki nas napade nenadoma. Nekatere ljudi mučijo bolečine v prsih, na straneh, včasih tudi v hrbtu; čutijo se medle in zaspane, imajo slab okus v ustih, posebno zjutraj; nabira se jim po zobeh nekaj lepljiv sluz; tek jim je slab, v želodcu leži jim kakor velika teža in včasih čutijo v želodčni votlini nedoločeno oslabljenje, kojega tudi ne odstrani zavživanje jedil. Oči se jim vderó, roke in noge postanejo jim mrzle in vlažne; nekaj časa potem dobijo kašelj, začetkoma suh, v nekaterih mesecih pa v zvezi s zelenkastim i-mečkom; dotičnik je vedno truden in spanje mu skoraj ne daje počitka; potem postane nervozen, občutljiv in slabe volje ter ga napadejo slabe slutnje; ako hitro vstane, zvrtil se mu ter se mu zdi, da se mu suče cela glava; črvesa se mu zamaše, koža njegova je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zastaja, belina v očeh orumeni; voda gré pomaloma od bolnika, je temne barve, in ako stoji dlje časa; ostane na dnu goščava; dostikrat se mu riga in pri tem dobi v usta sladek ali pa kisel okus, in mnogokrat mu srce pri tem močno vtriplje; vid njegov oslabi, črno se mu dela pred očmi in navdaja ga čut onemoglosti in velike slabosti. Vsa ta znamenja se menjavajo, in splošno se računa, da nadleguje ta bolezen skoraj tretjino prebivalstva te dežele v eni ali drugi obliki. Vseled „Shäker-ekstrakta“ pa zavró jedi v želodcu takó, da dobi bolno telo hrane in da se zopet povrne prejšnje zdravje. Učinek tega zdravila je v resnici čudovit. Milijoni in milijoni steklenic so že rozprodani in izvanredno je število spričeval, ki dokazujejo zdravilno moč tega leka. Stotine boleznih raznih imen izvira iz neprebavljivosti; toda če je to slednje zlo odstranjeno, izgubé se tudi vsa druga, ker ta so v istini le znamenja prave te bolezni. Zdravilo je „Shäker-ekstrakt“. Spričevala tisočeri, ki pohvalno govoré o njegovih zdravilnih lastnostih, dokazujejo to v izobilji. Ta izvrstni lek se dobi v vsaki lekarni.

Osebe, ki trpé vseled zaprtja, potrebujejo „Seigelove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäker-ekstraktom „Seigelove čistilne kroglice“ ozdravijo zaprtje, zabranijo mrzlico in prehlajenja, oproščajo bolečine v glavi in zadušé rumenice. Kdor jih je enkrat poskusil, opustil jih ne bo nikdar več. Vplivajo polagoma in ne proizročujejo nikakorskih bolečin. — Cene: 1 steklenica „Shäker-ekstrakta“ gl. 1'25, 1 škatljica „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr.

Svari se pred ponarejanji, ki so brez vse vrednosti ter še celo škodljivo vplivajo.

Lastnik „Shäker-ekstrakta“ in „Seigelovih kroglic“ **A. J. White,**
Limited London 35 Faringdan Road E. C. (20)

V zalogi ima in razpošilja „Seigelove kroglice“ Ivan Nep. Harna, lekarna „zum gold Löwen“ v Kremžiru na Moravskem. Dalje v lekarnah: Koroško, Kranjsko, Primorsko: Ljubljana, Ub. pl. Trnkóczy, G. Piccoli; Celovec, Peter Birnbacher, Alf. Egger in W. Thurnwald; Breze, St. Mohor, Prevalje, Gostentschnig; Trbiž, Beljak, dr. Kumpf, Frid. Scholz; Velikovec, Volšperg, Ajdovščina, Idrija, Kamnik, Pulj, J. Cabuchio; Reka, G. Prodam; Gorica, J. Cristofolletti, Pontoni, A. Gironzoli; Trst, Suttina A., al Camelo, Praxmarer A. ai due Mori, J. Serravallo, al Redentore G. Zanetti, alla Sesta d'oro; Novigrad, Nik Bar. Gionović; Spljet, Aljinović, Poegik; Zader, Andrović; Susak pri Reki, Mali Lošinj, O. Viviani, in v večini ostalih lekarn v cesarstvu.

Najboljši in najpripravniji način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njenih dobrot.

Za nezaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, ke dar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJI“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (65)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospeske ulice 12.)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Drušković-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznana najboljše kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezna dela.

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodó; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedeljstvo: (38)

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.